

Darbs ar bērniem un jauniešiem – konsultatīvais atbalsts, vēstkopas uzturēšana aktuālās informācijas izplatīšanai

Madara Freivalde
Latvijas Nacionālā bibliotēka
Bibliotēku attīstības centrs
madara.freivalde@lnb.lv

Par mani:

2013. gads - LNB
Bērnu literatūras centrs

2019. gads - LNB
Bibliotēku attīstības centrs

Bibliotēku likums

12.pants. Reģiona galvenā bibliotēka:

6) tā sadarbībā ar bērnu bibliotēkām veic bērnu galvenās bibliotēkas funkcijas attiecīgajā administratīvajā teritorijā;

7) tā sniedz konsultatīvu un metodisko palīdzību visām attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēkām un popularizē to darbu.

15.pants. Bibliotēku pienākumi:

(3) Bibliotēkām, kuras sniedz pakalpojumus bērniem un jauniešiem, ir pienākums pievērst īpašu uzmanību bibliotēku krājumu kvalitātes uzlabošanai, jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanai nolūkā veicināt bērnu un jauniešu tieksmi lasīt un izkopt viņu iemaņas informācijas tehnoloģiju un līdzekļu apgūvē.

Konsultatīvais atbalsts no LNB Bibliotēku attīstības centra puses:

- Uzziņas
- Par skolu bibliotēkām
- Par publisko bibliotēku darbu ar bērniem un jauniešiem
- Aktuālu jautājumu analīze no publisko bibliotēku pārskatiem/skolu bibliotēku tiešsaistes anketām (piem. Ziņojumam, apkopojums par konkrēto laika periodu utt.)
- Raksti portālā
- Par kompetenču pieeju mācību saturā “*Skola2030*”

LNB BLC pārziņā - lasīšanas veicināšanas programmas

Vēstkopa rgbjauniesi@lnb.lv

- Vēstkopas mērķis ir informēt par inovatīvām metodēm, jaunākajiem pētījumiem, apskatiem, idejām darbā ar bērniem un jauniešiem
- Izveidota 2020. gada rudenī
- No katra reģiona 1-2 pārstāvji
- Informācija tiek sūtīta 1-2x mēnesī
- Ikviens, kurš ir vēstkopā var dalīties ar informāciju un to nosūtīt vēstkopas biedriem

Jūsu atbalsts un iesaiste

- Normatīvie dokumenti, vadlīnijas, rekomendācijas utt. (IFLA, OECD PISA, PIRLS, YALSA utt.)
- Profesionālā pilnveide (vecumposmu raksturojums, jaunieši, inovatīvas metodes darbā ar bērniem un jauniešiem, projekti)
- Apmaiņas braucieni uz citām bibliotēkām
- Veicināt sadarbību ar skolu bibliotēkām, jauniešu centriem, kultūras centriem utt.

Pārskats par darbu ar bērniem un jauniešiem

Darbs ar bērniem un jauniešiem [2019. gadā](#)

Darbs ar bērniem un jauniešiem [2020. gadā](#)

Skolu bibliotēkas

Kopš 2019. gada notiek tiešsaistes anketēšana skolu bibliotēkām.

Apkopojums par [2019. gadu](#)

Apkopojums par [2020. gadu](#)

Atskats uz Eiropas Sociālā fonda Valsts izglītības un satura centra projekta *Skola2030* konferenču apskatiem - [2021.](#), [2020.](#), [2019.](#) gadā.

“Skolas Vārds” speciālizdevums [Skolu bibliotēkām](#).

2022. gada pirmajā pusē tiks publicēts LNB un Skola2030 kopīgi veidots izdevums skolu bibliotēkām.

2022. gada plāns

-
- Izdevums darbā ar bērniem un jauniešiem publiskajās bibliotēkās
 - IFLA vadlīnijas bibliotēku pakalpojumiem bērniem un jauniešiem vecumā no 0 līdz 18 gadiem
 - LNB un Skola2030 kopīgs izdevums skolu bibliotekāriem
 - Medijpratība jauniešiem
 - Publisko bibliotēku pārskatu un skolu bibliotēku tiešsaistes anketu analīze

lesakām izlasīt

Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija
(*International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA*)

[IFLA Libraries for Children and Young Adults Section](#)

[IFLA Guidelines for Library Services to Children aged 0-18](#) (būs pieejamas latviešu valodā)

[IFLA Guidelines for Library Services For Young Adults](#)

[IFLA Guidelines for Library Services to Babies and Toddlers](#)

Starptautiska attīstīto valstu ekonomikas organizācija (**OECD**)

[Latvija OECD Starptautiskajā skolēnu novērtēšanas programmā PISA 2018 – pirmie rezultāti un secinājumi.](#)

[OECD PISA pētījumi](#)

[OECD TALIS pētījumi](#)

Starptautiskais lasītprasmes novērtēšanas pētījums (Progress in International Reading Literacy Study, **PIRLS**)

[IEA PIRLS pētījuma dati atspoguļo vecāku ietekmi uz bērna lasītprasmi](#)

[IEA PIRLS pētījumi](#)

Jauniešu bibliotēkas pakalpojumu asociācija (Young Adult Library Services Association, **YALSA**)

[YALSA \(The Young Adult Library Services Association\)](#)* 2017. gadā izstrādāja [materiālu](#) "Teen services competencies for library staff" un 2014. gadā [publicēto atskaiti](#) "The Future of Library Services for and with Teens: A Call to Action". Izdevumi ir pieejami angļu valodā. Šajos izdevumos var smelties idejas, iedvesmu un paskatīties, ko dara citi.

*YALSA ir Jauniešu bibliotēkas pakalpojumu asociācija, kuras mērķis ir atbalstīt bibliotekārus, kuri strādā ar jauniešiem un sniegt padomus kā strādāt ar šo auditoriju. YALSA ir Amerikas Bibliotēku asociācijas nodaļa, kura darbojas kopš 1957. gada.

Latviešu valodā pieejami resursi

[Literatūra / Sākumskola](#) (pieejami arī metodiskie materiāli)

Latvijas Nacionālās bibliotēkas *podkāsta* "Klausītava" epizodes - "[Bērnu literatūra: viņpus laba un launa](#)" un "[Grāmata Latvijā: Fotogrāfija un bērnu grāmatas](#)"

Video stāstu sērija "[Iemīlēt grāmatu!](#)" ir izveidota lasīšanas veicināšanas projekta "[Bibliotēka](#)" ietvaros.

..... atliek vien sekot aktīvi līdz citām bibliotēkām Latvijā un smelties iedvesmu.

Citi noderīgi resursi

(ne tikai par darbu ar bērniem un jauniešiem)

[The Association for Library Service to Children \(ALSC\)](#)

[Our Public Libraries 2022 \(Īrijas izdevums\)](#)

[The Future of Primary School Libraries \(Apvienotā Karaliste\)](#)

.... atliek vien meklēt un atrast citu valstu pārskatus, stratēģijas par darbu publiskajās bibliotēkās

Lai izdodas!

Madara Freivalde
madara.freivalde@lnb.lv